

เรื่อง วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

รายละเอียด

บทนำ

ความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชน “วิสาหกิจชุมชน” อาจจะเป็นคำใหม่ที่หลายๆ คนยังไม่เข้าใจ และเข้าใจผิดไปว่าเป็นการช่วยเหลือของภาครัฐในด้านสนับสนุนเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพเหมือนหลายๆ โครงการที่ผ่านมา ซึ่งวิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นหลังจากที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ขนานไปกับเศรษฐกิจกระแสหลัก อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจกระแสหลักก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของประชาชนและก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นจากการนำเอาแนวทางเศรษฐกิจชุมชนมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ คำว่า “วิสาหกิจชุมชน” นั้น สามารถใช้คำว่า “ธุรกิจชุมชน” แทนได้อันเนื่องมาจากว่าชุมชนไม่ใช่รัฐ ดังนั้นสถานประกอบการที่ชุมชนเป็นเจ้าของก็ต้องจัดว่า เป็นของภาคเอกชนเช่นเดียวกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วถ้าหากใช้คำว่าธุรกิจนั้นก็หมายถึง การแสวงหากำไรเป็นที่ตั้ง แต่สถานประกอบการที่ชุมชนเป็นเจ้าของนั้นก็กลับมีแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาอาศัยกันมากกว่าการแสวงหากำไร ดังนั้นจึงควรใช้คำว่า “วิสาหกิจชุมชน” ที่หลายคนรู้จัก โดยวิสาหกิจชุมชนนั้นจัดเป็นกลุ่มกิจกรรมของชุมชนที่ชุมชนคิดได้จากการเรียนรู้ไม่ใช่

กิจกรรมเดียวๆ ที่ทำเพื่อมุ่งสู่ตลาดใหญ่ และไม่ใช้กิจกรรมที่ซับซ้อนอะไร ล้วนแล้วแต่เป็นการทำกินทำใช้ทดแทนการซื้อจากตลาดได้ และเป็นการจัดการระบบการผลิตและบริโภคที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การจัดการเรื่องข้าว หมู เห็ด เป็ด ไก่ ผัก ผลไม้ น้ำยาสระผม สบู่ น้ำยาล้างจาน หรืออื่นๆ ที่ชุมชนทำได้เองโดยไม่ยุ่งยากนัก การทำกินทำใช้ทดแทนการซื้อเป็นการลดรายจ่าย และยังช่วยให้ระบบเศรษฐกิจใหญ่เข้มแข็งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระบบเศรษฐกิจใหม่ให้เป็นฐานที่เป็นจริงในชุมชน เพราะถ้าชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเปรียบเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนเสาเข็มของตึกที่ทำให้ตึกมั่นคงแข็งแรงเศรษฐกิจของประเทศก็จะเข้มแข็งและอยู่ได้ ที่ผ่านมาระบบเศรษฐกิจในประเทศเปรียบเหมือนการสร้างตึกที่มีฐานแคบ ถ้าฐานไม่แข็งแรงตึกก็พังลงมา ดังนั้นวิสาหกิจชุมชนจึงมีความสำคัญในการสร้างฐานมั่นคงให้กับประเทศได้ โดยกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งและกระจายโอกาสการประกอบอาชีพให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น “วิสาหกิจชุมชน” จัดเป็นองค์กรภาคประชาชนที่ไม่มีรูปแบบไม่ได้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การสนับสนุนจึงไม่เป็นระบบและไม่มีเอกภาพ ส่งผลให้มีปัญหาในการดำเนินงานเพราะวิสาหกิจชุมชนบางแห่งไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานรัฐหรือภาคเอกชน และบางครั้งมีการสนับสนุนจากรัฐแต่ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริง พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 จึงได้ถูกประกาศใช้อย่างเป็นทางการ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2548 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน, 2548, หน้า 3)

วิวัฒนาการของผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ

ผ้าทอมือ เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยที่บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองของวัฒนธรรมประจำชาติและความคิดสร้างสรรค์ของคนในชาติ ในการรู้จักทำเครื่องนุ่งห่มและผลิตภัณฑ์ใช้สอยในชีวิตประจำวันของคนไทย คนไทยที่รู้จักการทอผ้ามาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สังคมไทยชนบทถือว่างานทอผ้าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงทำกันในครัวเรือนยามว่างจากการทำไร่ทำนา การทอผ้าจึงมีทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย

พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ทั้งลวดลายและสีสันทันของผ้า สืบทอดเป็นเวลานานตามจินตนาการของช่างทอและอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆ ในอดีตนั้นผ้าจัดเป็นวัสดุหลักในการแต่งกายและเป็นเครื่องบ่งบอกฐานะทางสังคมของผู้แต่งรวมทั้งตำแหน่งและกำหนดชั้นวรรณะของผู้สวมใส่ ด้วยเหตุนี้การทอผ้าสำหรับบุคคลที่ใช้จึงมี 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ ประเภทแรกเป็นผ้าสำหรับประชาชนทั่วไป ซึ่งมีทั้งผ้าใช้สอยในชีวิตประจำวัน และผ้าที่ใช้ในโอกาสพิเศษเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชน เช่น ผ้าสำหรับนุ่งห่ม ใช้ในงานทำบุญ งานนักขัตฤกษ์ งานเทศกาลหรืองานพิธีการสำคัญๆ ประเภทที่สองเป็นผ้าสำหรับชนชั้นสูงเจ้านายและพระมหากษัตริย์ เช่น ผ้าปักโบราณประเภทต่างๆ ส่วนประเภทที่สามเป็นผ้าสำหรับพระภิกษุสงฆ์ และเครื่องใช้ในพระพุทธศาสนา เช่น ผ้าห่อคัมภีร์ใบลาน เป็นต้น ผ้าไทยมีหลายรูปแบบ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในแต่ละภูมิภาค

และมีวิวัฒนาการความเป็นมาหลายยุคหลายสมัย (อัจฉรา ภาณุรัตน์ และคณะ, 2545)

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทยเราค้นพบหลักฐานเป็นเศษผ้าสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ปรากฏเป็นครั้งแรกในสมัยสำริด กล่าวคือ พบเศษติดอยู่กับกำไลสำริดที่บ้านเชียง อุดรธานี อายุของผ้านั้นจะมีอายุเท่ากำไล คือ ประมาณ 3,000 ปี แต่อายุจริงของเทคโนโลยีการทำผ้านั้นมีมาก่อน เพราะการทอผ้าเป็นกระบวนการที่มีหลายขั้นตอน มีการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ การทอผ้าจึงน่าจะเกิดก่อนหน้านี้นานแล้ว จากหลักฐานข้างต้น แสดงว่าเส้นใยมนุษย์สมัยสำริดรู้จักนำการทอเป็นผืนผ้า คือ ไหมและป่านักยุงา เทคนิคที่ใช้ทอคือ ลายขัดหนึ่ง ส่วนลวดลายที่ใช้ทอไม่ปรากฏหลักฐาน

จากหลักฐานทางอ้อมที่ช่วยยืนยันว่ามีการทอผ้ามาแล้วตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ คือ การพบว่า ดินเผาที่ใช้ในการปั้นถ้วย และลูกกลิ้งซึ่งเป็นเครื่องประดับดินเผาทำเป็นรูปทรงระบอบอก เจาะรูตรงกลาง แกะสลักเป็นลวดลายต่างๆ สวยงามมาก ลวดลายบนลูกกลิ้งมีทั้งลายเส้นตรง ลวดลายคลื่น ลายซิกแซก และลายก้นหอย ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นเครื่องมือที่ใช้กลิ้งทำลวดลายลงบนผ้า ประมาณพุทธศตวรรษที่ 20-21 ดินแดนของภาคเหนือเป็นที่ตั้งของอาณาจักรล้านนาไทยที่มีความรุ่งเรืองกล่าวกันว่าชาวล้านนาเป็นผู้มีความชำนาญในการทอผ้าใช้เอง โดยเฉพาะผ้าฝ้าย มีการทออย่างแพร่หลายถึงขั้นส่งจำหน่ายไปยังอาณาจักรใกล้เคียง ผ้าฝ้ายที่มีชื่อเสียงในยุคนั้นมีสีสันน่านาชนิด เป็นต้นว่า ผ้าสีจันทร์ขาว ผ้าสีจันทร์แดง ผ้าสีดอกจำปา เป็นต้น

ปัจจุบันการทอผ้าพื้นบ้านของไทยมีกระจายไปทั่วเกือบทุกภาค แต่ที่มีมากได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ รูปแบบของผ้าจะแตกต่างกันไปตามคตินิยม ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีของเชื้อชาติแต่ละกลุ่มชน เช่น กลุ่มชนพื้นเมืองล้านนาทางภาคเหนือ นิยมทอผ้าฝ้ายและผ้าไหมที่มีลวดลายด้วยวิธีการยก และจักเป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าเป็นกลุ่มชนคนไทยเชื้อสายลาวคัง ลาวพวน และลาวอีสาน นิยมทอผ้าด้วยวิธีจักและมัดหมี่ ส่วนพวกลาวโซ่งนิยมลายนปัก สำหรับผลิตภัณฑ์จากผ้าซึ่งทำเป็นเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันตามพื้นบ้าน เช่น การทำเครื่องนอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม เสื้อ กางเกง โสร่ง ผ้านวม ผ้าขาวม้า และเครื่องใช้ที่จะถวายพระในพิธีกรรมต่างๆ

ประเภทของผ้าทอมือ

ผ้าทอมือของประเทศไทยสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ แบ่งตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการทอผ้าและแบ่งตามกรรมวิธีในการทอซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ภัทรธิดา ผลงาน, 2551)

แบ่งตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการทอ

1. ฝ้าย เป็นพืชไร่เศรษฐกิจ เพราะเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทอผ้าทำเครื่องนุ่งห่ม ฝ้ายมีกำเนิดประมาณ 5,000 ปี ก่อนคริสตกาล ต้นฝ้ายมีความทนทานต่อความแห้งแล้ง ชอบขึ้นในเขตอากาศร้อน ผลผลิตของฝ้ายที่นำมาใช้ประโยชน์ คือ ดอกฝ้าย เปลือก เมล็ดฝ้าย และเนื้อเมล็ดฝ้าย ดอกฝ้าย ส่วนที่เป็นเส้นใย ขนปุยสีขาวใช้

ในการทอผ้า ทำเบาะสักหลาด ทอพรหม และใช้ในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ทำฟิล์มเอ็กซเรย์ ฯลฯ พันธุ์ฝ้ายในประเทศไทยมีหลากหลายชนิด นับตั้งแต่ฝ้ายตุ่นเป็นฝ้ายพื้นเมืองของไทย ดอกฝ้ายตุ่นมีขนาดเล็ก สีน้ำตาล เส้นใยสั้นๆ ใช้ในการทอผ้าด้วยมือแบบพื้นเมือง และฝ้ายพันธุ์ชนิดอื่นใช้อุตสาหกรรมทอผ้า

2. ไหม เป็นแมลงชนิดหนึ่งอยู่ในอันดับ Lepidoptera ประเภทผีเสื้อ ตัวหนอนไหมกินพืช ได้หลายชนิด แต่ชอบกินใบหม่อนมากที่สุด การเลี้ยงไหมเชื่อกันว่าอุบัติขึ้นครั้งแรกในประเทศจีน เมื่อประมาณ 5,000 ปีมาแล้ว วงจรชีวิตไหมประกอบด้วย ระยะที่เป็นไข่ ตัวหนอน ดักแด้ และผีเสื้อ อาหารของไหมที่ใช้เลี้ยงคือใบหม่อน ซึ่งจะต้องมีความสดอยู่เสมอหม่อนจัดเป็นพืชยืนต้นชนิดหนึ่ง เจริญเติบโตค่อนข้าง ด้วยเหตุนี้การเลี้ยงไหมจึงต้องควบคุมไปกับการทำสวนหม่อนเสมอ

3. ไหมประดิษฐ์ จากสภาพภูมิอากาศของพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยมีความแตกต่างกัน จึงเป็นข้อจำกัดในการปลูกฝ้าย และปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ส่งผลให้ผู้ทอผ้าในหลายจังหวัดนำเส้นใยสังเคราะห์หรือใยประดิษฐ์ พวกลายโพลีเอสเตอร์ (Polyester) ซึ่งมีส่วนประกอบจากไดไฮดริคแอลกอฮอล์และกรดเทเรพทาลิก (Rayon) ซึ่งมีส่วนประกอบจากเศษฝ้าย เนื้อไม้มาทดแทนเส้นฝ้ายและเส้นไหมซึ่งมีขั้นตอนการผลิตที่ยุ่งยากซับซ้อน และมีราคาแพงกว่าเส้นใยสังเคราะห์ ชาวบ้านนิยมเรียกเส้นใยสังเคราะห์ว่า “ไหมประดิษฐ์”

แบ่งตามกรรมวิธีการทอ

กรรมวิธีการทอ คือ การกระทำให้เกิดลวดลายบนพื้นผ้าในรูปแบบต่างๆ ที่ซับซ้อนและไม่ซับซ้อน แต่ละกรรมวิธีการทอลวดลายจะเรียกแตกต่างกันออกไป ได้แก่

1. ผ้าขิด เป็นผ้าทอซึ่งยกลายในตัวนี้มีทั้งฝ้าย ไหมและยกด้น เรียกว่า “เก็บขิด” หมายถึง การเก็บตะกอลอยเพิ่ม โดยใช้ไม้ไผ่ซึ่งเรียกว่าไม้เก็บขิด เป็นตัวยกเว้นย่นแต่ละแถวใช้เส้นพุ่งพิเศษสอดผ่านจากริมผ้าด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง เกิดเป็นลวดลายขิดตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า ผ้าขิดนิยมใช้ทำผ้าปูอาสนะ ผ้าล้อหัวข้าง ผ้าห่ม ผ้าปูที่นอน ผ้าคลุมไหล่ หรือหมอน มีทอกันมากในภาคอีสาน

2. ผ้าจก เป็นผ้าทอลายในตัว ที่เรียกว่า “จก” นั้นมาจากวิธีการทอที่ใช้ขนเม่น ไม้หรือ นิ้วมือควักเส้นด้าย ยื่นขึ้น เพื่อสอดด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปทำให้เกิดลวดลายเฉพาะที่ หรือเป็นช่วง ๆ วิธีจกนี้ ทำให้สามารถสลัสีและลวดลายได้ต่างๆ กัน แตกต่างกับการเก็บขิด ที่ใช้ด้ายพุ่งพิเศษตลอดแถวสีเดียว การทอผ้าวิธีจกใช้เวลานานมาก มักทำให้เป็นผืนผ้าหน้าแคบใช้ต่อกับตัวชิ้น เรียกว่า “ชิ้นตีนจก” ชาวชนบทจะใช้นุ่งในโอกาสพิเศษ เช่น ไปวัด หรืองานพิธีการต่าง ๆ ผ้าจกที่ทำให้เป็นผืนเล็กใช้สำหรับทำหน้าหมอนขวาน หรือนำไปใช้ทำประกอบเพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มใช้สอยอื่นๆ เช่น ผ้าห่ม เป็นต้น

3. ผ้าล้วง หรือผ้าน้ำไหลเป็นชนิดผ้ายก ลวดลายในตัว โดยใช้วิธีการทอลายขัดและใช้ด้ายพุ่งธรรมดาหลายสี พุ่งย้อนกลับไปมาเป็นช่วงๆ ช่วงละสี โดยมีการเกาะเกี่ยวตัวกันระหว่างเส้นพุ่งแต่ละช่วงเกิดเป็นจังหวะของลวดลายพลิ้วไปมาตั้งสายน้ำ จึงเรียกลายน้ำไหล

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4. ผ้ายก เป็นผ้าทอซึ่งยกภายในตัวโดยใช้เส้นพุ่งพิเศษเป็นไหม ดิ้นเงินดิ้นทอง ใช้วิธีเก็บ ตะกอลาย เช่นเดียวกับการทอซิดผ้ายกเป็นผ้าชิ้นใหม่ยกกลดลายเฉพาะเชิงขึ้น

5. ผ้ามุก เป็นผ้าทอซึ่งยกภายในตัวโดยใช้เส้นใยพิเศษเพิ่มบนที่ลายมุกบนผ้าเกิดจากการใช้ตะกอลอยยกเส้นด้ายยืนพิเศษ แตกต่างจากผ้าซิดและผ้าจก ซึ่งจะใช้ด้ายพุ่งพิเศษชาวไทยพวนที่หาดเสี้ยว

6. ผ้าเกาะยอ เป็นผ้าทอยกดอกที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ในเขตเกาะยอ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่การทอผ้าเกาะยอจะใช้ที่กระตุกทอเป็นผ้าพื้น ชนิด 2 ตะกอ 4 ตะกอ 6 ตะกอ 8 และ 10 ตะกอ วัสดุที่ใช้ทอผ้าเป็นฝ้าย และเส้นใยสังเคราะห์ ทอผ้าชิ้น ผ้าตัดเสื้อ และผ้าฝ้ายเนื้อบางที่ทอเป็นโสร่งและผ้าขาวม้า ลวดลายที่นิยมทอ ได้แก่ ลายดอกราชวัตรเล็ก ลายดอกกราลวัตรใหญ่ ลายลูกแก้ว ลายดอกพิกุลเล็ก ลายดอกพิกุลใหญ่ ลายดอกจิก ลายดอกซุก ลายคดกริช ลายห้าหนึ่ง หรือ ลายดาหมากรุก ฯลฯ

7. ผ้ามัดหมี่ เป็นการมัดลายที่เส้นพุ่งหรือเส้นยืนด้วยเชือกก่อนนำไปย้อมสีเพื่อให้เกิดสีสันและลวดลายตามที่ช่างทอพื้นบ้านกำหนดนึกคิดไว้ในใจ ผ้ามัดหมี่มีทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหม มัดหมี่ฝ้าย ในสมัยก่อนนิยมใช้สีน้ำเงินจากต้นครามเป็นสีเดียว แต่ปัจจุบันใช้สีเคมีย้อมหลากสีมากขึ้น สำหรับผ้ามัดหมี่ใหม่ จะมีลวดลายละเอียด ประณีตและเล่นสีสันมากกว่าผ้าฝ้าย

ความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล

ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล เดิมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลคณฑี ซึ่งแยกการปกครองออกเมื่อ พ.ศ.2508 เป็นนิคมสร้างตนเองทุ่งโพธิ์ทะเล กรมประชาสงเคราะห์เข้ามาดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับสมาชิกในตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล ประชาชนอพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เดิมแบ่งเขตการปกครองเป็น 6 หมู่บ้าน พื้นที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของแม่น้ำปิง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง ประมาณ 20 กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมด 43,065 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 40,125 ไร่ ที่อยู่อาศัย 2,455 ไร่ ที่สาธารณะ 485 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เอกสารสิทธิ์ของที่ดินเป็นโฉนด ปัญหาที่ดินที่พบคือดินจืด เขตพื้นที่ ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลเขาคีรี อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ทิศใต้ ติดกับ ตำบลคณฑี อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลทุ่งมหาชัย อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร และทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลสระแก้ว และ ต.เทพนคร อ.เมืองกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกร (ธโยธร ลายทอง, 2562)

ผ้าเป็นเครื่องนุ่งห่มเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ การทอผ้าจึงเป็นวิถีชีวิตของชุมชนเกือบทุกชุมชนทุกภูมิภาคในโลก จังหวัดกำแพงเพชร มีกลุ่มทอผ้าที่ได้มาตรฐานและเป็นระบบสามารถเลี้ยงตัวได้ ได้แก่ หมู่บ้านใหม่ศรีอุบล หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีการทอผ้าอย่างเป็นระบบและครบวงจรมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2534 ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วประชาชนชาวบ้านใหม่ศรีอุบล ส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดอุบลราชธานี ในราว 40-50 ปี มีความรู้และทักษะในการทอผ้าติดตัวมาเป็นส่วนใหญ่

การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล เกิดขึ้นจากการร่วมกลุ่มของประชาชนที่มีความรู้และ

ทักษะของการทอผ้า ที่สืบทอดกันมาจากครอบครัว เป็นภูมิปัญญาที่ตกทอดกันมาสู่รุ่นต่อรุ่นได้มีการรวมตัวของประชาชนหลังจากว่างงานเกษตรกร โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ได้แก่ นางสาวโยธรา ลายทอง เป็นหัวหน้ากลุ่มกลุ่มผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล เริ่มผลิตผ้าจากการปั่นด้าย จนกระทั่งถึงการทอผ้า ตัดเย็บ ชายปลีกและชายส่งอย่างครบวงจร มีระบบและสามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากจังหวัดกำแพงเพชร และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ทะเลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการทอผ้า ตัดเย็บและเลี้ยงตัวได้ หลังจากการทำไร่ทำนา หรือว่างจากการทำเกษตรกรรมนับว่าเป็นตัวอย่างที่ดี สำหรับการรวมกลุ่มการทำงานอย่างเข้มแข็ง ของประชาชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบลมีการผลิตที่หลากหลาย พัฒนาให้เป็นไปตามยุคสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า การผลิตจะขึ้นอยู่กับการผลิตของสมาชิก จะมารวมตัวกันหลังว่างงานจากการทำเกษตรกรรม โดยที่กลุ่มจะมีกี่ทอผ้าจำนวน 15-20 กี่ รวมกันให้กับสมาชิกได้มาทอผ้า และสมาชิกจะทำการผลิตและนำมาฝากขายที่กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นผ้าทอมือที่เป็นผ้าทอเป็นผืนเพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แบบอื่น และมีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์หลากหลายรูปแบบที่ผลิตมาจากผ้าฝ้ายทอมือแปรรูป ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีดังนี้

1. ผ้าฝ้ายทอมือเป็นผืนหลายขนาดผ้าฝ้ายทอมือ (เมตร) ได้แก่ ผ้าทอลวดลายต่าง ๆ ทั้งลวดลาย แบบดั้งเดิมและลวดลายประยุกต์ต่าง ๆ
2. ผ้าขาวม้ามีลักษณะเป็นผ้ารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความกว้างประมาณ 2 ศอก ยาวประมาณ 3-4 ศอก เป็นผ้าสำหรับผู้ชายใช้ห่มแบบลำลอง ความกว้างจึงเท่ากับระยะจากเอวถึงกลางหน้าแข้ง ความยาวเท่ากับระยะพันรอบตัวแล้วเหลือเศษอีกเล็กน้อย โดยมากทอเป็นลายตารางเล็กๆ นิยมใช้ด้ายหลายสี
3. ผ้าคลุมไหล่ เป็นแบบผ้าทอมือทั้งผืนไร้รอยต่อ มีหลากหลายสีสันทันและขนาดให้เลือก การออกแบบลายทอเป็นรูปแบบลายไขว้และลายโปร่ง เพราะให้ความหนาที่พอดี เป็นลายที่เส้นด้ายไม่ถูกทอให้แน่นจนเกินไป ทำให้เป็นผ้าคลุมไหล่ที่ระบายอากาศเย็นสบายเมื่อสวมใส่ใช้สอยได้สะดวกได้ทุกโอกาส เหมาะกับทุกเพศทุกวัย
4. เสื้อ มีการออกแบบทอผ้ามือมาเป็นเสื้อเพื่อจำหน่าย โดยมีการเน้นลวดลาย สีสันทันที่ใช้นับตัวผลิตภัณฑ์ทำได้อย่างโดดเด่น โดยเน้นสีที่เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว เช่น เสื้อสีโทนสดใสลายผ้าขาวม้า มีการออกแบบตัดเย็บเองโดยกลุ่มสมาชิก
5. กระเป๋า เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีการแปรรูปผ้าฝ้ายทอมือมาเป็นกระเป๋า โดยสมาชิกในกลุ่มมีทักษะของการเย็บผ้าที่ดี จึงทำให้มีการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าได้อย่างโดดเด่น และเป็นที่สนใจของตลาดมากขึ้น โดยมีการออกแบบกระเป๋าหลากหลายขนาด เช่น กระเป๋าเป้ กระเป๋าใส่เหรียญสตางค์และของจุกจิก และกระเป๋าสะพายสตรีใบใหญ่ รวมถึงการตัดเย็บตามการสั่งของลูกค้าได้อีกด้วย

ขั้นตอนการผลิตผ้าทอมือ

การทอผ้าของคนไทยในภูมิภาคต่างๆ จะมีขั้นตอนสำคัญในการผลิตคล้ายคลึงกันเนื่องจากผ้าแต่ละประเภทใช้วัสดุในการผลิตที่เหมือนกัน คือเส้นฝ้าย เส้นไหม เส้นไหมประดิษฐ์ ซึ่งอาจแบ่งขั้นตอนในการผลิตผ้าทอมือออกตามลำดับกระบวนการผลิตที่สำคัญ ได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการผลิตเส้นใย

เส้นใยที่นำมาทอผ้า ประกอบด้วยเส้นใยสำคัญ 3 ชนิด คือ เส้นใยฝ้ายอันเป็นเส้นใยที่ได้จากพืชเส้นใยไหมที่ได้จากสัตว์ และเส้นใยสังเคราะห์ หรือไหมประดิษฐ์ ซึ่งเป็นเส้นใยพวกโพลีเอสเตอร์ และเรยอง เส้นใยไหมประดิษฐ์นี้เป็นเส้นใยสำเร็จรูปที่หาซื้อได้จากร้านค้าในจังหวัดต่างๆ สามารถนำมาใช้ทอผ้าได้เลย แต่สำหรับเส้นใยฝ้าย และเส้นใยไหมนั้นต้องมีการเตรียมอุปกรณ์ และขั้นตอนในการผลิตเส้นใย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ คือ

1.1 อุปกรณ์ในการผลิตเส้นใย ในการผลิตเส้นใยส่วนมากทำจากไม้และไม้ไผ่ซึ่งเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายประกอบด้วย

- อีว เป็นอุปกรณ์ในการผลิตเส้นใยฝ้ายใช้แยกเมล็ดออกจากปุยฝ้าย มีลูกทียบทำด้วยตัวไม้ 2 ท่อน เป็นเกลียวบิดคล้ายส่วนยึดติดอยู่กับหลัก 2 ข้าง ท่อนล่างยื่นออกไป มีมือหมุนเรียกว่า แขนอีว ใส่ฝ้ายเข้าไปในลูกทียบแล้วหมุน ลูกทียบจะแยกเมล็ดออกจากปุยฝ้าย

- กะเพียด และคันไต้ง (ไม้ตัดฝ้าย) เป็นอุปกรณ์ในการผลิตเส้นใยฝ้ายโดยนำฝ้ายที่อีวแล้วมีลักษณะเกาะกันเป็นกระจุกมาตีตีให้ขึ้นปุย กะเพียดมีลักษณะคล้ายตะกร้าก้นลึกแล้วสอบการตีฝ้ายจะทำในกะเพียดโดยใช้คันไต้งหรือไม้ตัดฝ้าย ที่ทำด้วยไม้ไผ่เหลาปลาย ทั้ง 2 ข้าง มีเชือกยึดปลายทั้ง 2 ข้างลักษณะเหมือนคันธนูเป็นตัวตีให้ฝ้ายขึ้นปุย

- ไม้ล้อฝ้าย เป็นอุปกรณ์ในการผลิตเส้นใยฝ้ายประกอบด้วยไม้ 2 ชิ้น ชิ้นแรกเป็นกระดานแผ่นเล็กๆ ยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ชิ้นที่สองเป็นไม้ไผ่กลมเหลาให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร ใช้สำหรับม้วนพันปุยฝ้ายที่ตีแล้วให้เป็นหลอด โดยการแบ่งปุยออกแล้วแผ่เป็นแผ่นบางๆ ขนาดประมาณฝ่ามือบนแผ่นกระดานวางไม้กลมลงกลางแผ่นฝ้ายแล้วคลึงม้วนพันไม้ให้แน่น จากนั้นถอดไม้ออกจะได้ปุยฝ้ายซึ่งม้วนเป็นหลอดใช้ผ้าห่อให้แน่นเพื่อไม่ให้หลอดฝ้ายฟูขึ้นอีกจะทำให้เขินยาก

- หลาหรือโน เป็นอุปกรณ์ที่ใช้กับเส้นใยฝ้ายและไหม ในการใช้กับฝ้ายจะใช้เพื่อเข็นหรือกรอฝ้ายจากปุยฝ้ายให้เป็นเส้น และใช้ปั่นหลอดเพื่อใช้เป็นทางต่ำ (เส้นพุ่ง) กรณีที่ใช้กับไหมจะใช้เพื่อเข็นหรือปั่นไหม 2 เส้นรวมกันเรียกว่า เข็นรังกันหรือเข็นควบกัน ใช้แกว่งไหมเพื่อเก็บส่วนที่เป็นปุยหรือขี้ไหมออกจากเส้นไหม ทำให้เส้นไหมบิดตัวแน่นขึ้นใช้ทำเป็นทางเครือ (เส้นยืน) และใช้ปั่นหลอดเพื่อทำเป็นทางต่ำ (เส้นพุ่ง) เช่นเดียวกับฝ้าย ลักษณะของวงล้ออยู่ทางด้านขวามือ ยึดติดอยู่กับหลัก 2 หลัก มีที่สำหรับจับเพื่อไหว่งล้อหมุนเรียกว่าแขนหลา จากหลักนี้จะมีไม้ทำเป็นคานออกไปทางซ้ายมือยาวประมาณ 80-100 เซนติเมตร มีไม้แผ่นเล็กๆ ติดอยู่ที่ปลายไม้เรียกว่าหัวหลา ที่หัวหลาจะยึดติดอยู่กับหลักปลายแหลมยาวประมาณ 15 เซนติเมตร เรียกว่าเหล็กใน

ระหว่างเหล็กในกับวงล้อจะมีเชือกคล้องเรียกว่าสายหลาเมื่อหมุนวงล้อเหล็กก็จะหมุนด้วย ปุยฝ้ายที่เข็นหรือกรอ เป็นเส้นแล้วจะอยู่ที่เหล็กในนี้

- เปีย เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเส้นใยฝ้าย ทำด้วยไม้ลักษณะแบน กว้าง ประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 30-50 เซนติเมตร ที่ปลายมีไม้ปิดหัวท้ายยาวประมาณด้านละ 30 เซนติเมตร ใช้สำหรับเปียฝ้ายที่เข็นเป็นเส้นแล้วออกจากเหล็กในทำให้เป็นขิด หรือใจ เพื่อใช้ทอเป็นผืนผ้าต่อไป

- กง และหลักตีนกง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ทั้งกับเส้นใยฝ้ายและไหม โดยใช้ไว้ใจฝ้าย และไหมเพื่อเป็นการกรอ กับอีกเป็นการเตรียมด้ายที่จะคั่น

- อักและไม้ค้อนอัก เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ทั้งกับฝ้ายและไหม โดยใช้สำหรับกวักเส้นใยฝ้ายหรือไหมออกจากกง เพื่อคั่นทำเป็นเส้นยืน

- หลักเฟือ บางครั้งออกเสียงเป็นหลักเฟือ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ทั้งกับฝ้ายและไหม เป็นกรอบไม้สี่เหลี่ยม ไม้ที่อยู่ทางซ้ายและขวาจะมีไม้เล็ก ๆ ปักเป็นหลักอยู่ตลอด หลักแต่ละอันห่างกันประมาณ 20 เซนติเมตร ปกติจะมีด้าน 10 หลัก ใช้สำหรับคั่นเส้นใยกวักแล้วเพื่อทำเป็นเส้นยืน

1.2 ขั้นตอนการผลิตเส้นใย

เส้นใยทั้งฝ้ายและไหมได้จากธรรมชาติ ก่อนนำผลผลิตดังกล่าวไปทอเป็นต้องผลิตเส้นใยและเตรียมเส้นใย ที่ผลิตได้พร้อมสำหรับการทอโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวไปแล้ว ทั้งนี้ขั้นตอนในการผลิตเส้นใยทั้ง 2 ประเภท สามารถอธิบายได้ดังนี้

การผลิตเส้นใยฝ้าย ต้นฝ้ายจะเริ่มปลูกในราวช่วงต้นฤดูฝนพร้อมๆ กับการทำนา กระทั่งเวลาผ่านไป 6-7 เดือน เมื่อสมอ (ฝัก หรือ เปลือก) แก่ก็เก็บได้ การเก็บจะคัดเอาแต่ปุยฝ้ายที่มีเมล็ดติด ผึ่งแดดจนแห้งแล้วนำมา อีว หรือหีบ เพื่อบีบเอาเมล็ดออก เมื่อได้จำนวนมากพอจึงนำไปใส่ในกะเพียด ใช้คันไถ้งหรือไถ เพื่อดึงหลอดฝ้าย ให้กลายเป็นเส้นใยหรือเส้นด้าย การปั่นนี้เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า เข็นฝ้าย เมื่อเส้นด้ายมีจำนวนมากพอจะ นำมารวมกันเป็นกลุ่มก้อนหรือเป็นปอยที่เรียกว่า ทำเซ็ด ทำใจ โดยใช้เครื่องมือคือเปีย แล้วนำไปย้อมสีทั้งนี้ก่อน ที่จะนำไปแช่น้ำขาวเจ้าที่หนึ่งสุก แล้วนำมาตีด้วยท่อนไม้ให้น้ำขาวเข้าไปผสมกับเส้นด้ายก่อนจึงนำไปตากแห้งเพื่อความคงทนของเส้นด้ายวิธีนี้เรียกว่า ฆ่าฝ้าย เมื่อย้อมสีเสร็จก็เอาเส้นด้ายหรือเส้นฝ้ายไปเข้าเครื่องมือหมุนที่ เรียกว่า กงกับอักหรือกวัก เพื่อเข็น หรือปั่นด้ายให้เรียบเสมอและแน่นยิ่งขึ้น จึงเอาไปคั่นหรือสับกับหลักคั่นคือที่ ซึ่งด้ายก่อนนำไปเข้าเครื่องทอที่เรียกว่า กี่ หรือ หูก เพื่อตำหรือทอเป็นผ้าสืบไป

การผลิตเส้นใยไหม มีขบวนการและขั้นตอนยุ่งยากกว่าการผลิตเส้นฝ้าย คือต้องเริ่มจากการปลูกต้นหม่อน เพื่อนำใบมาใช้เป็นอาหารของตัวไหม เนื่องจากตัวไหมจะไปกินอาหารชนิดอื่นนอกจากใบหม่อน ผู้เลี้ยงไหมจึง ต้องปลูกต้นหม่อนให้เพียงพอที่จะเลี้ยงในแต่ละครั้งมิฉะนั้นจะลำบากในการหาใบหม่อนเพิ่ม เนื่องจากตัวไหมใน ระยะที่โตเต็มที่ก่อนการชักใยจะกินอาหารทั้งกลางวันกลางคืน โดยทั่วไปต่อหม่อนที่นิยมปลูกในภาคอีสานมีอยู่

3 พันธุ์ คือต้นหม่อนน้อย หม่อนสร้อย และหม่อนไผ่ การปลูกต้นหม่อนนิยมปลูกช่วงต้นฤดูฝนบริเวณ ไม่ไกล จากตัวบ้านพัก เช่น สวนครัวท้ายบ้าน ใช้เวลาปลูกประมาณ 4-5 เดือน ก็ใช้เลี้ยงไหมได้โดยการหักปลายกิ่งที่มี ใบอ่อนมาจากยอดสุด 3-4 ชั้น ใบสับเป็นฝอยให้ตัวไหมกินไหมเป็นแมลงจำพวกผีเสื้อ

2. ขั้นตอนการย้อมสี

เส้นใยที่ได้จากฝ้ายและไหมมีสีเดียว คือ ถ้าได้จากฝ้ายจะเป็นสีขาวและถ้าได้จากไหมจะเป็นสีเหลืองนวล ดังนั้นหากอยากได้ผ้าสีอื่นๆ จะต้องนำเส้นใยไปย้อมสี ในอดีตสีวิทยาศาสตร์ หรือสีเคมียังไม่แพร่หลาย ชาวบ้าน ย้อมสีเส้นใยทั้งฝ้ายและไหมด้วยสีที่ได้จากธรรมชาติ โดยมากเป็นสีที่สกัดมาจากส่วนต่างๆ ของพืช ที่หาได้ใน ท้องถิ่น ทั้งที่สกัดมาจากส่วนเปลือกของลำต้น แก่น ราก ลูกหรือผล ดอกและใบ รวมทั้งสีที่สกัดจากสัตว์ได้แก่ ครั่ง สีย้อมธรรมชาติเหล่านี้ประกอบด้วยสีหลักๆ เพียงไม่กี่สีได้แก่สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากต้นเข สีนํ้าเงินจาก ต้นคราม สีดำจากต้นมะเกลือ

ในปัจจุบันการย้อมสีได้เปลี่ยนการย้อมจากวัตถุดิบจากธรรมชาติมาเป็นการซื้อสีจากตลาดมาย้อมแทน โดยสี ที่นิยมใช้ย้อมเป็นสีวิทยาศาสตร์ย้อมได้ทั้งในน้ำร้อน และน้ำเย็น มีให้เลือกสำหรับการย้อมเส้นด้าย เส้นไหม เส้น ไหมประดิษฐ์ ซึ่งมีขั้นตอนการย้อมดังนี้ คือ นำเส้นใยที่ต้องการย้อมมาต้มและล้างไขมันโดยใช้ ไฮโดรซัลไฟท์ กับ ผงซักฟอกคนให้เข้ากันเติมนํ้า 1 ปีบ ตั้งให้เดือดฟอกเส้นใยที่จะย้อมได้ 2 กิโลกรัม ต้มประมาณ 1 ชั่วโมง แล้ว ล้างต้มตามกรรมวิธีเดิมอีกครั้งจากนั้นนำสีเคมีมาต้มนํ้าเส้นใยมาต้มต่ออีกประมาณ 1 ชั่วโมง จากนั้นนำมา ล้างด้วยนํ้าสะอาดแล้วจึงนำไปย้อมทับด้วยนํ้ายากันตกอีกครั้งหนึ่ง

3. ขั้นตอนการทอ

หลังจากเตรียมเส้นใยทั้งฝ้ายไหม และไหมประดิษฐ์ ได้พอกับความต้องการแล้วก็จะเริ่มทอผ้า เครื่องทอผ้าที่ นิยมใช้ส่วนมากเป็นกี่พื้นบ้าน มีกี่กระดูกเป็นจำนวนน้อย สมัยก่อนผู้ที่ทำก็ คือ ผู้ชายซึ่งเป็นพ่อบ้าน ไม้ที่นำไป ทำก็รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ล้วนแต่หาได้จากป่าละแวกหมู่บ้าน กี่พื้นบ้านทั่วไปมีโครงสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยม ประกอบด้วยเสาหลักสี่เสาที่ใช้ไม้ยึดติดกัน และมีแป้นหรือกระดานที่ทำด้วยไม้กระดานเนื้อแข็ง สำหรับ นั่งทอผ้า กี่หลังหนึ่งๆ จะประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์เครื่องกลไกในการทำงานดังนี้

3.1 พืม เป็นเครื่องมือสำคัญในการทอผ้ามีกรอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตัวกรอบพืมทำจากไม้เนื้อแข็งภายใน กรอบมีฟันซี่เล็กๆ เหลาดด้วยไม้ไผ่เรียงกัน ลักษณะคล้ายซี่หรือฟันของหวี ตัวพืมทั่วไปมีขนาดกว้างประมาณ 5-6 เซนติเมตร และมีความยาวเท่ากับความกว้างของผืนผ้า ที่ทอพืม มีหน้าที่เป็นตัวกระแทกให้เส้นด้ายเส้นยืนและ เส้นพุ่งประสานกัน พืมที่มีเส้นด้ายยืนสอดอยู่พร้อมที่ จะทอผ้าเรียกว่า "หูก"

3.2 ตัวพืมจะใช้กับเขาหรือตะกอก เพราะถ้าไม่มีเขาก็ทอผ้าไม่ได้ "เขา" หรือ "ตะกอก" เป็นที่ร้อยเส้นด้ายออก จากพืม เรียกว่า ด้านทางเครือ (เส้นยืน) ทั้งนี้เขาจะยกเส้นด้ายทางเครือขึ้นลงสลับกัน เมื่อสอดด้ายพุ่งเส้นยืนกับ เส้นพุ่งจะขัดกันเป็นลายขัด พืมที่ใช้ทอผ้าธรรมดาจะมี 2 เขาใช้ทอผ้าพื้นหรือผ้าหลายทาง แต่ถ้าใช้พืมที่มี 4 เขา

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

หรือ 6 เขา จะทอได้ผ้าที่มีลายซับซ้อนละเอียดขึ้น เช่น ลายวง ลายลูกแก้ว หรือลายยกดอก พิมพ์และเขานี้จะต้องใช้คู่กับไม้เหยียบที่อยู่ข้างล่าง เรียกว่า "ไม้เหยียบหู" เป็นไม้ท่อนกลม ยาวประมาณ 1.50-2.00 เมตร ใช้สอดกับเชือกที่ผูกโยงจากด้านล่างของเขาของพิมพ์ที่ทอผ้านั้นๆ

3.3 ไม้هابุก เป็นไม้ที่สอดร้อยกับเชือกที่ผูกเขาด้านบน เพื่อให้หูกยึดติดกับที่ ไม้هابุก จะมีเพียงอันเดียว ไม่ว่าจะใช้พิมพ์ ที่มี 2,4 หรือ 6 เขา ซึ่งต่างกับไม้เหยียบ

3.4 กระสวย ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ยาวประมาณ 1 ฟุต หัวท้ายเรียงงอนตรงกลางเป็นรางสำหรับใส่หลอดด้าย (เส้นพุ่ง)

3.5 หลอด นิยมทำจากแก้ววัลย์ เกรือไส้ตันที่มีตรงกลางกลวง หรือจะใช้ไม้อ่างอื่นที่มีรูตรงกลางก็ได้ นำมาตัดเป็นท่อนๆ ยาวประมาณ 3 นิ้ว เมื่อใช้ไม้สอดยึดติดกับกระสวยไม้นี้เรียกว่า ไม้ขอหลอด

บทสรุป

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล เกิดขึ้นจากการร่วมกลุ่มของประชาชนที่มีความรู้และทักษะของการทอผ้า ที่สืบทอดกันมาจากครอบครัว เป็นภูมิปัญญาที่ตกทอดกันมาสู่รุ่นต่อรุ่น ได้มีการรวมตัวของประชาชนหลังจากว่างงานเกษตรกร โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ได้แก่ นางสาวโยธรา ลายทอง เป็นหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล เริ่มผลิตผ้าจากการปั่นด้าย จนกระทั่งถึงการทอผ้า ตัดเย็บ และขายปลีกและขายส่ง อย่างครบวงจร มีระบบและสามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากจังหวัดกำแพงเพชร และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ทะเลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีรายได้ จากการทอผ้า ตัดเย็บและเลี้ยงตัวได้ หลังจากการทำไร่ทำนา หรือว่างจากการทำเกษตรกรรมนับว่าเป็นตัวอย่างที่ดี สำหรับการรวมกลุ่มการทำงานอย่างเข้มแข็งของประชาชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งมากขึ้น

คำสำคัญ : ผ้าทอ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ วิสาหกิจชุมชน บ้านใหม่ศรีอุบล

ที่มา : https://acc.kpru.ac.th/KPPStudies/index.php?title=วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านใหม่ศรีอุบล_ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล_อำเภอเมือง_จังหวัดกำแพงเพชร

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2022-08-01

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2132&code_db=61007&code_type=01